

Valstybinio audito ataskaita

VALSTYBĖS BIUDŽETO LĖŠŲ, SKIRTŲ
VIEŠAJAI ĮSTAIGAI GEROS VALIOS
KOMPENSACIJOS UŽ ŽYDŲ RELIGINIŲ
BENDRUOMENIŲ NEKILNOJAMĄJĮ
TURTĄ DISPONAVIMO FONDUI,
VALDYMO, NAUDOJIMO IR
DISPONAVIMO JOMIS 2017 METAIS
TEISĖTUMAS

2018 m. vasario 8 d. Nr. FA-2018-P-6-7-1-1

TURINYS

<u>IŽANGA</u>	3
<u>AUDITO REZULTATAI</u>	5
<u>Kompensacija naudojama laikantis teisės akto</u>	5
<u>PRIEDAI</u>	6
1 priedas. Audito apimtis ir metodai	6

IŽANGA

Audito tikslas ir apimtis

Vadovaudamiesi įstatymu¹, atlikome Vyriausybės kanceliarijos viešajai įstaigai Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą disponavimo fondui skirtų valstybės biudžeto lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis 2017 metais teisėtumo auditą. Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus.

Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl valstybės biudžeto lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis 2017 metais teisėtumo pareiškiami audito išvadoje.

Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti 1 priede „Audito apimtis ir metodai“ (6 psl.).

Geros valios fondo paskirtis

Nuo 2011 m. gruodžio 1 d. įsigaliojo įstatymas², kuriame nustatytas mokėtinos piniginės kompensacijos už Lietuvos žydų bendruomenių nekilnojamąjį turtą dydis – 37 071 362 Eur, mokėjimo terminas (iki 2023 m. kovo 1 d.), tvarka ir naudojimo paskirtis. Nuo įstatymo įsigaliojimo jau sumokėta 18 969 610,51 Eur (51,2 proc. kompensacijos).

Vadovaujantis įstatymu³, kompensacija mokama iš valstybės biudžeto Lietuvos Respublikos Vyriausybės kompensacijomis disponuoti paskirtam fondui. Vyriausybė paskyrė⁴ viešąją įstaigą Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą disponavimo fondą.

Valstybės kontrolė⁵ atlieka šio fondo valstybinį auditą ir kasmet iki vasario 10 d. pateikia Vyriausybei valstybinio audito išvadą ir ataskaitą. Valstybinio audito išvadoje konstatavus, kad fondas disponuoja jam perduotomis kompensacijos lėšomis arba valdo, naudoja jam perduotą nekilnojamąjį turtą ar disponuoja juo ne pagal įstatyme nustatytą paskirtį arba kitaip pažeidžia šio įstatymo reikalavimus, Vyriausybė turi teisę laikinai sustabdyti kompensacijų mokėjimą ir disponavimą jomis ir spręsti dėl kito fondo paskyrimo.

Vadovaujantis įstatymu⁶ fondo gauta piniginė kompensacija gali būti naudojama tik šiems tikslams:

- Lietuvos žydų religiniams, kultūros, sveikatos apsaugos, sporto, švietimo ir mokslo projektams finansuoti,
- fondo administravimo išlaidoms, kurių metinė suma negali viršyti 10 procentų metinės piniginės kompensacijos dalies, tvirtinamos kiekvienų metų valstybės biudžete.

¹ LR geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą įstatymas, 2011-06-21 Nr. XI-1470, 2 str. 6 d. (aktuali redakcija nuo 2014-06-12).

² Ten pat, 2 str. 1 ir 8 d.

³ Ten pat, 2 str. 2 d.

⁴ LR Vyriausybės 2012-04-04 nutarimas Nr. 357 „Dėl fondo, skirto disponuoti kompensacija už Lietuvos žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą, paskyrimo“.

⁵ LR geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą įstatymas, 2011-06-21 Nr. XI-1470, 2 str. 6 d. (aktuali redakcija nuo 2014-06-12).

⁶ Ten pat, 3 str. (aktuali redakcija nuo 2016-03-26).

Nepanaudotos piniginės kompensacijos lėšos gali būti laikomos bankuose, o nuo 2016-03-26 ir investuojamos, atsižvelgiant į kriterijus: investuotų lėšų saugumą, likvidumą, metinį pelningumą, komisinio užmokesčio ar kitų išlaidų dydį. Uždirbtos palūkanos gali būti naudojamos tiksliniams projektams finansuoti ir fondo administravimo išlaidoms apmokėti.

Fonde sukurta vidaus kontrolės sistema užtikrina tinkamą kompensacijos naudojimą. Fondo administracija atlieka pirminį projektų paraiškų tinkamumo vertinimą, jų atitiktį projektų paraiškų teikimo taisyklėms⁷. Projektų atrankos komitetas⁸ atlieka projektų paraiškų kokybinį vertinimą, nustato rekomenduojamas projektų finansavimo vertes. Fondo valdyba svarsto ir tvirtina projektų atrankos komiteto išvadas ir rekomendacijas, o fondo vienintelis dalininkas (viešoji įstaiga „Lietuvos žydų paveldo fondas“) priima patvirtinantį valdybos sprendimą.

Vykdydama projektų įgyvendinimo kontrolę fondo administracija analizuoja projektų vykdytojų pateiktas ataskaitas ir vertina projektų išlaidų tinkamumą. Fondo valdyba vertina ir tvirtina administracijos pateiktas ataskaitas.

Lietuvos Respublikos Seimas 2017 metų valstybės biudžete⁹ kompensacijai už Lietuvos žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą patvirtino 3 620 000 Eur (kaip Vyriausybės kanceliarijos asignavimus). Vyriausybės kanceliarija šias lėšas 2017 metais pervedė fondui. Iš viso fondas 2017 metais projektams finansuoti panaudojo 1 141 689,92¹⁰ Eur valstybės biudžeto lėšų, patyrė 162 768,46 Eur administravimo išlaidų (4,5 proc. metinės piniginės kompensacijos dalies). Nepanaudotas biudžeto lėšas laikė banke: metų pabaigoje pinigų likutis buvo 2 802 587,40 Eur. Fondas turėjo 8 864 934,23 Eur vertės terminuotų indėlių. Nekilnojamuoju turtu fondas nedisponavo, nes iki šiol jokio turto jam nebuvo perduota. 2016–2017 metais fondas uždirbo 6 735,29 Eur pajamų.

⁷ Vienintelio dalininko 2015-03-09 sprendimu Nr. 3/2015-3 patvirtinta Projektų paraiškų teikimo, atrankos ir finansavimo tvarka (galiojo iki 2017-09-07) ir 2017-09-08 sprendimu Nr. 1/2017-09-08 patvirtintos Geros valios fondo lėšomis finansuojamų projektų paraiškų teikimo taisyklės (galioja nuo 2017-09-08).

⁸ Visuotinio dalininkų susirinkimo 2013-11-15 sprendimu Nr. 2 patvirtintas VŠĮ „Geros valios fondo“ projektų atrankos komiteto darbo reglamentas.

⁹ LR 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2016-12-22 Nr. XIII-177.

¹⁰ Fondas 2016 ir ankstesnių metų atrinktiems projektams finansuoti panaudojo 121 413,56 Eur, o 2017 m. atrinktiems projektams finansuoti – 1 020 276,36 Eur lėšų.

AUDITO REZULTATAI

KOMPENSACIJA NAUDOJAMA LAIKANTIS TEISĖS AKTŲ

1. Atlikę valstybės biudžeto lėšų, kurias Vyriausybės kanceliarija skyrė viešajai įstaigai Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą disponavimo fondui, valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis 2017 metais teisėtumo audito procedūras, pažeidimų nenustatėme.
2. Ankstesnio audito metu konstatavome, kad fondas 2012–2015 metais įstatyme¹¹ nenumatytiems tikslams – administravimo išlaidoms apmokėti – panaudojo 313 795 Eur. Seimas 2016 metais pakeitė šį įstatymą¹² ir nustatė, kad kompensacija gali būti naudojama ir fondo administravimo išlaidoms, kurių metinė suma negali viršyti 10 procentų metinės piniginės kompensacijos dalies, tvirtinamos kiekvienų metų valstybės biudžete. Vyriausybės kanceliarija su fondu sudarė sutartį¹³ dėl kompensacijos Lietuvos žydų religiniams, kultūros, sveikatos apsaugos, sporto, švietimo ir mokslo projektams finansuoti pervedimo ir naudojimo. Siekiant iki 2023-03-01 atkurti (grąžinti) projektams skirtas lėšas (313 785 Eur), anksčiau panaudotas įstatyme nenumatytiems tikslams – fondo administravimui, fondas įsipareigojo¹⁴ pajamas, gautas iš lėšų investavimo, nuo 2017-01-01 „grąžinti į projektams skirtas lėšas“. Audito metu nustatėme, kad 2016–2017 metais fondas gavo 6 735,29 Eur pajamų, tai sudarė 2,1 proc. ne pagal paskirtį panaudotų lėšų. Fondas sprendimo dėl šių lėšų paskirstymo konkreitiems projektams nepriėmė. Siekdama reikšmingesnės investicinių lėšų grąžos, fondo valdyba 2017-12-11 įsteigė investavimo komitetą, kurį įpareigojo 2018 m. kovo mėn. įvyksiančiam fondo valdybos posėdžiui pateikti rekomendacijas dėl fondo turimų ir atidėtų lėšų investavimo galimybių.

Finansinio audito departamento direktorė

Emilija Jasaitienė

Finansinio audito departamento
vyriausioji valstybinė auditorė

Ramunė Paslauskienė

Valstybinio audito ataskaita pateikta:

Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetui, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai, Viešajai įstaigai Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą disponavimo fondui

Auditas atliktas, vykdant pavedimą: 2017-12-20 Nr. P-6-7

Auditą atliko vyriausioji valstybinė auditorė Ramunė Paslauskienė

¹¹ LR geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą įstatymas, 2011-06-21 Nr. XI-1470 (redakcija galiojusi iki 2016-03-26), 3 str.

¹² LR geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą įstatymo Nr. XI-1470 3 straipsnio pakeitimo įstatymas, 2016-03-17 Nr. XII-2259.

¹³ Kompensacijos Lietuvos žydų religiniams, kultūros, sveikatos apsaugos, sporto, švietimo, mokslo projektams finansuoti lėšų pervedimo ir naudojimo sutartis, 2017-03-01 Nr. LRVK-9/17.

¹⁴ Ten pat, 3.1.3 p.

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
 „Valstybės biudžeto lėšų, skirtų viešajai
 įstaigai geros valios kompensacijos už
 žydų religinių bendruomenių
 nekilnojamąjį turtą disponavimo fondui,
 valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis
 2017 metais teisėtumas“
 1 priedas

Audito apimtis ir metodai

Audito tikslas: įvertinti valstybės biudžeto lėšų, skirtų viešajai įstaigai Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą disponavimo fondui, valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis 2017 metais teisėtumą.

Auditas atliktas:

- pagal Valstybinio audito reikalavimus¹⁵ ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus¹⁶;
- siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad valstybės / fondo lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito ir vidaus kontrolės apribojimų bei to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Audito apimtis ir metodai	
Valstybės kontrolė neaudituoja fondo finansinių ataskaitų, o atlieka tik valstybės biudžeto lėšų, skirtų fondui, valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis 2017 m. teisėtumo vertinimą.	
2017 m. gautos kompensacijos lėšos ir patirtos išlaidos	2017 metais fondas gavo iš Vyriausybės kanceliarijos 3 620 000,0 Eur kompensacijos lėšų, panaudojo: <ul style="list-style-type: none"> ▪ projektams finansuoti – 1 020 276,36 Eur (28,2 proc.); ▪ administravimo išlaidoms – 162 768,46 Eur (4,5 proc.); ▪ terminuotiems indėliams – 1 624 434,0 Eur (44,9 proc.); ▪ nepanaudotos pinigine lėšos – 812 521,18 Eur (22,4 proc.).
Veikusios pavaldžios, kontroliuojamos ir (ar) konsoliduojamos įstaigos	Nėra
Audito apimties apribojimai	Audito apimties apribojimų nebuvo
Svarbiausios audito sritys ir jose atliktos procedūros:	
2017 m. valstybės biudžeto lėšų, skirtų fondui, valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis teisėtumas Atlikus fondo veiklos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, reikšmingų rizikų nenustatyta. Priėmus sprendimą, kad vidaus kontrolės procedūros išlaidų darymo ir lėšų investavimo srityse yra efektyvios, atliktos pagrindinės procedūros ir kontrolės testai vidaus kontrolei užtikrinti. Įvertinome lėšų panaudojimą: <ul style="list-style-type: none"> ▪ projektams finansuoti (patikrinome lėšų panaudojimą 10-ies projektų (874 473,32 Eur), kurios sudarė 85,7 proc. visų per metus šiam tikslui panaudotų lėšų), ▪ administravimo išlaidoms apmokėti (patikrinome lėšų panaudojimą darbo užmokesčiui (63 679,85 Eur) ir kitų paslaugų įsigijimui (31 214,92 Eur), kurios sudarė 58,3 proc. visų per metus patirtų administravimo išlaidų). 	

¹⁵ LR valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl Valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“.

¹⁶ Finansinio audito (1000–1810 TAAIS) ir atitikties audito (4000 TAAIS) standartai, prieiga per internetą: <http://www.vkontrolė.lt/page.aspx?id=350>.

Audito apimtis ir metodai	
<p>Fondui išmokėtų nepanaudotos piniginės kompensacijos lėšų naudojimo srityje vertinome, ar pasirenkant investavimo priemonę buvo atsižvelgta į šiuos kriterijus: investuotų lėšų saugumą, likvidumą, metinį pelningumą, komisinio užmokesčio ar kitų išlaidų dydį.</p> <p>Patikrinome, ar banko išrašuose (metų pabaigoje) nurodyti valstybės biudžeto lėšų likučiai atitiko apskaitos registruose nurodytus likučius.</p>	
<p>Teisės aktai, pagal kuriuos vertinta fondo lėšų naudojimo atitiktis</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LR geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą įstatymas, 2011-06-21 Nr. XL-1470 (su vėlesniais pakeitimais). ▪ LR 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2016-12-22 Nr. XIII-177, 1 str. ▪ LR viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (su vėlesniais pakeitimais). ▪ Viešosios įstaigos Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių turtą disponavimo fondo įstatai, 2015-12-30 įregistruoti Juridinių asmenų registre. ▪ Vienintelio dalininko 2017-09-08 sprendimu Nr. 1/2017-09-08 patvirtintos Geros valios fondo lėšomis finansuojamų projektų paraiškų teikimo taisyklės. ▪ Vienintelio dalininko susirinkimo 2013-11-15 sprendimu Nr. 2 patvirtintas VŠĮ „Geros valios fondo“ projektų atrankos komiteto darbo reglamentas. ▪ Viešosios įstaigos Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą disponavimo fondo direktoriaus 2016-08-09 įsakymu Nr. 30 patvirtintas Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą lėšomis finansuojamų projektų veiklos stebėsenos, veiklos ir finansinių ataskaitų tikrinimo ir tvirtinimo procedūrų aprašas. ▪ Viešosios įstaigos Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą disponavimo fondo direktoriaus 2016-07-12 įsakymu Nr. 24 patvirtintos viešosios įstaigos Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą disponavimo fondo supaprastintų pirkimų taisyklės.